

**HEEMKUNDE-KRING
"AMALIA VAN SOLMS"**

Baarle-Hertog-Nassau

De Heemkunde-Kring 'Amalia van Solms' stelt zich ten doel zich actief bezig te houden met het erfgoed van onze gemeenten met de bedoeling:

- onze kennis ervan te vergroten
- het waardevolle uit vroegere tijden te behouden en te beschermen
- de verzamelde gegevens vast te leggen voor het nageslacht.

De Kring verzamelt informatie over velerlei onderwerpen uit de historie van Baarle, Castelle, Ulicoten en Zondereigen in de ruimste zin des woords.

Heemkunde-Kring "Amalia van Solms"

'HEEMHUIS'

Kerkstraat 4

2338 Baarle Hertog

Bank: 10.38.94.969 Rabo-bank Baarle Nassau

418-1014691-23 Kredietbank Baarle Hertog

Overname van artikelen of gedeelten ervan uit deze publicatie is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de auteur/redactie.

Nieuwsbrief

Heemkunde-Kring "Amalia van Solms"

Baarle Hertog-Nassau

verschijnt 4x per jaar

Redactie: Fons Racijmaekers
Tcl: 699624

Redactieadres: "Heemhuis"
Kerkstraat 4
2338 Baarle Hertog

5e jaargang no.4

november 1990

Inhoud

Ons Heemhuis	A. Jacobs	114
Onderwijs in Ulicoten (slot)	A. Zom	115
Scherpenheuvel	A.J. van Eijl	121
Arme Amalia (3)	A. van Tuijl	129
Boek 1000 jaar Baarle	J.Jansen	130
Heemkamp		132
Open zondag kerk Ulicoten	E.Ragas	133
Dagboek Piet Geerts gepresenteerd in het Heemhuis	E.Ragas	135
Mededelingen		139
Activiteitenkalender 90/91		145
Volksmuziekgroep De Glacis		147

Ons Heemhuis

Wie op de eerste zondag van november ons Heemhuis heeft bezocht trof er een overvolle huiskamer aan. Elke bezoeker was met een bepaalde bedoeling gekomen.

De werkgroep Ulicoten voor de laatste voorbereiding in verband met de tentoonstelling voor Bernardus. Verkopers van onze prachtige heemkalender van 1991 kwamen afrekenen. Foto's en informatie over de verkennerij werden besproken en bekeken. Maar ook was er belangstelling van dorpsgenoten die nieuwsgierig waren geworden naar aanleiding van onze wekelijkse publicaties.

Zij kwamen inderdaad kijken wat er zoal te zien en te doen is op de eerste zondag. Dit bleek aan hun verwachten te voldoen, want het leverde nu tenminste een nieuw lid op en misschien nog een paar leden voor de toekomst. Ons ledenaantal kwam daardoor op 198 en kort voor het verschijnen van deze nieuwsbrief konden we ons 200e lid inschrijven. In de rubriek mededelingen in deze nieuwsbrief komen we er op terug.

Het was inderdaad een gezellige drukte in onze verwarmde huiskamer. Dit was overigens wel het enige vertrek wat verwarmd was. Hierin komt op zeer korte termijn echt verandering.

Als alles meewerkt zullen we op korte termijn de centrale verwarming kunnen stoken. Hierdoor zal ons Heemhuis veranderen van een kille naar een gezellige verwarmde ontmoetingsplaats.

We hopen dat door deze belangrijke verbetering nog meer belangstellenden het Heemhuis zullen bezoeken. Natuurlijk niet alleen voor een gezellig praatje maar zeker ook om daadwerkelijk met elkaar heemkunde te beoefenen. Het activeren van een aantal werkgroepen zal hiervoor een eerste vereiste zijn. Misschien kunnen wij hiermee al op korte termijn beginnen.

Voorzitter

A.Jacobs

Het Onderwijs in Ulicoten (slot)

door A.M.C.Zom

Archivaris Baarle-Nassau

Grote veranderingen vonden plaats in het begin van de 20e eeuw. De komst van de Urselinnen uit Meersel bracht de omwenteling teweeg van openbaar onderwijs naar Rooms Katholiek onderwijs. De toenmalige pastoor Joannes Baptist Ermen moet de grote stimulator geweest zijn. Immers onder zijn pastoraat en door zijn grote inzet werd te Ulicoten het St.Bernardusgesticht gebouwd en kennelijk ook met de bedoeling om daarin het bijzonder onderwijs ter hand te nemen.

Van Openbaar naar Rooms

In 1909 begonnen de Urselinnen een bewaarschool te Ulicoten. Met ingang van 1910 namen zij ook het onderwijs in de "nuttige handwerken" over, hetgeen tot gevolg had, dat de onderwijzeres Geardina Seeuws eervol ontslagen werd.

Op 9 februari 1912 schreef de hoofdonderwijzer J.J.Wackerhausen een brief aan het gemeentebestuur waarin hij eervol ontslag verzocht in verband met zijn benoeming tot eerste onderwijzer aan de departementale Nutsschool te Eindhoven. De raad willigde dit verzoek op 13 februari 1912 in. Zij ondernamen daarna ook geen poging om een nieuw hoofd der school aan te trekken, omdat in de raad bekend geworden was, dat het kerkbestuur van de parochie van de H. Bernardus te Ulicoten een bijzondere school voor jongens en meisjes ging openen. Dit zou onvermijdelijk tot gevolg hebben, dat de openbare school moest worden opgeheven. In de raadsvergadering van 4 mei deelde de burgemeester de vergadering mede, dat hij benaderd was door de pastoor van Ulicoten inzake de huur van de onderwijzerswoning aldaar, die sinds het vertrek van de hoofdonderwijzer leeg stond, door het kerkbestuur. Deze huur was ten behoeve van de nieuw benoemde onderwijzer van de bijzondere school. De raad ging akkoord met een onderhandse huur voor een termijn

van 3 jaren tegen een huurprijs van fl.60.00, per jaar, ingaande 1 juni 1912.

De onderwijzer J.C.Baijens verzocht op 3 juni van hetzelfde jaar eervol ontslag, om reden dat hij als onderwijzer was aangenomen aan de bijzondere school voor jongens en meisjes te Ulicoten, die met ingang van 1 juni 1912 was begonnen. Het hoofd van die school werd P.J.van den Hout.

Deze opening van de school had tot gevolg, dat alle leerlingen van de openbare school naar de bijzondere school waren overgegaan. Enig inzicht in de situatie van dat moment werd weergegeven in de argumentatie van de gemeenteraad bij de toekenning van een gratificatie, waar J.C. Baijens bij zijn aanvraag om eervol ontslag om had gevraagd, voor het waarnemen van de taak van hoofdonderwijzer gedurende de periode 16 april-31 mei, namelijk: de raad was genegen fl.5,00 toe te kennen, doch niet zonder aarzeling, omdat de werkzaamheden voor de onderwijzer niet noemenswaardig waren toegenomen in die periode, aangezien het aantal leerlingen slechts nog minder dan 40 bedroeg.

Wat nu met de school ?

Al met al zat de gemeente Baarle-Nassau nu met een school, maar zonder leerlingen en onderwijzers. Eveneens was te voorzien dat in die omstandigheden voorlopig geen veranderingen te verwachten waren en daarom besloot de gemeente de school op te heffen. Dit besluit werd genomen op 13 juni 1912 en ging in met terugwerkende kracht tot 1 juni daaraan voorafgaande.

Op 11 oktober 1912 werd in de vergadering van de gemeenteraad medege-deeld, dat Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant de raadsbesluiten inzake het verhuur van de onderwijzerswoning alsmede de opheffing van de openbare school te Ulicoten hadden goedgekeurd. De Urselinnen uit Meersel, die hun medewerking hadden verleend bij de start van de nieuwe school hadden in Nederland geen onderwijsbevoegdheid, reden waarom zij in 1912 het dorpje verlieten. In augustus kwamen in hun plaats de zusters Dominicanessen van Voorschoten. Misschien was het op hun aandrang dat te Ulicoten de plannen groeiden, om een scheiding door te voeren in jongens- en meisjes-onderwijs. De meisjes bleven gehuisvest in het Bernardusgesticht, terwijl voor de jongens naar een nieuw onderkomen werd gezocht.

De oude openbare school was dan ook de aangegeven plaats om het jongens-onderwijs in voort te zetten. Een en ander betreffende deze scheiding zal bij de onderhandeling van het Kerkbestuur met de Dominicanessen inzake hun

komst naar Ulicoten bepaald zijn, want geruime tijd voor de komst van deze zusters, in februari 1913, besloot de gemeenteraad, daartoe benaderd door de pastoor van Ulicoten, tot onderhandse verhuur van het schoolgebouw en de onderwijzerswoning, voor een periode van 12 jaren, ingaande 15 maart 1913, voor een totale huurprijs van f1 100,00 per jaar. Wel hield de raad zich het recht voor om ten alle tijden dit contract te mogen verbreken, indien heropening van een openbare school te Ulicoten nodig zou zijn. De huurakte dateert van 31 mei 1913. Per 1 augustus 1914 werd P.J.van den Hout benoemd tot hoofd der school te Alphen. Hij werd in die functie opgevolgd door J.C. Baijens.

Twist

In april 1918 deden J.C.Baijens en de zusters een verzoek aan het gemeentebestuur, om een gratificatie, aangezien door hun inzet en verdiensten in het oprichten en in stand houden van een bijzondere school te Ulicoten, de gemeente Baarle-Nassau grote kosten bespaard waren. De gemeente weigerde aan dit verzoek te voldoen, omdat zij aan personeel van de bijzondere scholen geen gratificatie mochten geven. Bovendien wilden zij de onderwijzer Baijens er op wijzen, dat herhaaldelijk klachten gehoord werden van inwoners van Ulicoten over het feit, dat hij, als enige onderwijzer aan de jongensschool, onvoldoende onderwijs kon geven en dat de raad het bijgevolg op prijs zou stellen, als er door hem het nodige gedaan zou worden om tot uitbreiding van het personeel te komen. Een protest van Baijens tegen deze aantijgingen werd voor kennis aangenomen.

Bij de wet van 16 februari 1923 werd artikel 205bis gevoegd in de Lageronderwijswet van 1920. Dit artikel behelsde, dat aan schoolbesturen, die per 1 januari 1922 gebouwen en terreinen in huur hadden voor hun school, door de gemeenten vanaf die datum de terzake verschuldigde en betaalde huren, moesten worden vergoed. Cornelis Baijens haakte hierop in en op 23 maart 1924 besloot de gemeenteraad dan ook tot terugbetaling van de huurpenningen over 1922 en 1923. In datzelfde jaar verzocht het R.K. Kerk- en schoolbestuur de gemeente Baarle-Nassau om hem de onderwijzerswoning te verkopen met de tuin voor een bedrag van f1.4000,00. Nadat een taxatiecommissie zijn oordeel had gegeven over de voorgestelde prijs, gaf de gemeenteraad zijn fiat aan deze verkoop onder voorwaarde dat:

- de verkoop zou ingaan op 1-1-1925

- de betaling zou geschieden bij aanvaarding van de woning
- het arrestantenlokaal, dat nabij de woning gelegen was, bleef gehandhaafd ten gerieve van de gemeente, zolang in een nieuw lokaal niet was voorzien
- voor eventuele uitbreiding van de school, deze was immers nog gemeente eigendom, moest kunnen worden beschikt over de tuin van het woonhuis
- de verkoop geschiedde op kosten van de kopers

De onderwijswet van 1920 was ook de aanleiding voor het kerk- en schoolbestuur van Ulicoten om de gemeente te verzoeken, deze over te dragen in eigendom en wel met ingang van 1-1-1925. De raad, die op geen enkele manier nog profijt had van dit gebouw ging akkoord met dit verzoek, zij het dat zij er wel enkele voorwaarden aan verbonden te weten:

- School en speelplaats worden gratis eigendom van het kerk- en schoolbestuur
- de speelplaats achter de school moet als zodanig gebruikt worden ter voorkoming dat de openbare weg voor de school als zodanig wordt aangewend
- de gebouwen moeten behoorlijk worden onderhouden en verzekerd worden, alsmede naar hun bestemming worden gebruikt
- bij eventuele uitbreiding van het schoolgebouw mag de daarvoor bestemde en benodigde grond niet worden berekend in de aanvraag om beschikbaarstelling van gelden
- mocht het kerk- en schoolbestuur ophouden met de school en speelplaats volgens de daaraan gegeven bestemming te gebruiken, dan zullen deze weer gratis eigendom van de gemeente worden.

Nog meer onenigheid

Mocht de gemeenteraad nu gedacht hebben met deze voorgenomen overdracht van het probleem van de school te Ulicoten verlost te zijn, dan kwamen zij bedrogen uit. De overdracht werd niet aanvaard. Onder druk van de Inspectie van het L.O. te Tilburg moest dit raadsbesluit tot overgave opgeschort worden, totdat de nodige reparaties door de gemeente waren uitgevoerd namelijk, het dak en de goten, de schoorsteen, het afdak op de speelplaats en de schutting langs de speelplaats. Het kostte kennelijk nogal wat tijd voordat deze herstellingen waren uitgevoerd, want eerst op 23 november 1925 kwam een herhaald raadsbesluit tot overgave van de school, weliswaar

Dorpstraat ULICOTEN.

Het oude schoolgebouw waar ze veel om te doen was.

(foto: verzameling Ad Jacobs)

onder de eerdergenoemde voorwaarden, uitgezonderd de voorwaarde van niet berekening van grond bij eventuele uitbreiding, maar weer werd de overgave geweigerd. Nu zouden de reparaties niet naar behoren zijn uitgevoerd. De raad was hierover uiterst verwonderd, aangezien kerk- en schoolbestuur eerder verklaard hadden met de herstellingen tevreden te zijn. Men weigerde dan ook nadere herstellingen te doen uitvoeren voordat de Inspectie van het L.O. nauwgezet hun grieven hadden uiteengezet. Men besloot derhalve maar om de school in bruikleen af te staan aan genoemde bestuur te Ulicoten, omdat met ingang van 1-1-1925 het huurcontract met de gemeente verlopen was.

Het euvel, dat tot weigering van de overgave had geleid, bleek de plaatsing van een nieuwe schutting te zijn. Nadat hierin was voorzien door middel van een betonnen schutting, werd op 3 juni 1927 nogmaals besloten in de gemeenteraadsvergadering tot overgave van de school, nu met ingang van 1 juli 1927. Wel bleven de eerder vermelde voorwaarden aanwezig, maar nu kon

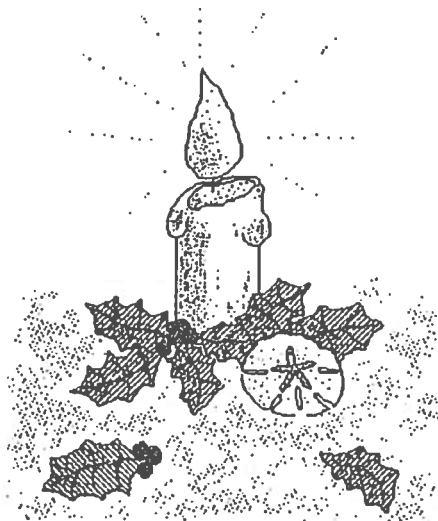
er volgens de raad toch niets meer mis gaan. Toch volgde een derde weigering, namelijk men stemde niet in met de voorwaarden. Nadat het gemeentebestuur een schrijven van Gedeputeerde Staten hadden ontvangen, vergezeld van rapporten van de Inspectie van het L.O. waarin tegen de voorwaarden bezwaar werd gemaakt, besloot de gemeenteraad op 30 augustus tot overgave van het schoolgebouw en bijbehorende grond aan het kerk- en schoolbestuur, zonder ook maar één voorwaarde daaraan te verbinden. Daarmee eindigde deze touwtrekkerij.

Nadien zijn de bemoeienissen van het gemeentebestuur met de beide scholen te Ulicoten niet diepgaander dan dat deze in het kader van de Lageronderwijswet noodzakelijk waren.

Dit artikel werd door archivaris Zom geschreven in augustus 1978 en verscheen in een aantal afleveringen in Ons Weekblad. We meenden er goed aan te doen deze geschiedenis in de nieuwsbrief te herhalen omdat velen zich het artikel nog maar vaag herinnerden en kranten snel vergaan.

□

*Heemkunde-Kring
Amalia van Solms
wenst haar leden
en hun familie
een
Zalig Kerstfeest*

Scherpenheuvel. (Mont Aigu)

A.J. van Eijl-van de Klashorst

Bedevoarten naar vele Maria-oorden hebben al eeuwenlang plaatsgevonden en de bewoners van de beide Baarles houden deze traditie nog altijd hoog in ere. Denk aan de Lourdes-bedevoarten, en die naar Beauraing en Kevelaar.

Ook wordt, maar dan op een heel speciale manier, in Baarle ieder jaar een speciale bedevaart naar Scherpenheuvel gehouden. In dit nummer van Amalia een wat meer uitgebreide informatie over Scherpenheuvel.

Maar eerst de bedevaart. Ieder jaar op Pinksterzaterdag gaan een aantal Baarlenaren te voet naar Scherpenheuvel en ze komen in de middag van 2e Pinksterdag weer te voet terug.

Fietsen is er niet bij en een auto al helemaal niet. Wel gaat er, voor noodgevallen een z.g. "bezemwagen" mee. Vroeger was dat een paard en wagen, nu een auto.

De bedevaartgangers vertrekken op Pinksterzaterdag na een vroege mis en komen 's avonds in Scherpenheuvel aan. Op eerste Pinksterdag wonen ze de Mis bij in de basiliek. Na een korte rust volgt dan nog de kruisweg en dan een speciaal lof voor de Baarlese bedevaartgangers, waarna de voettocht terug begint. Onderweg wordt overnacht, vroeger in een boerenschuur, tegenwoordig in een school en op 2e Pinksterdag is de stoet weer terug, zo rond twaalf uur, half 1.

Iedereen weet dan, dat de bedevaartgangers terug zijn, want dan luiden de kerkklokken.

Wat heeft Scherpenheuvel, dat het zo'n bijzondere indruk op de mensen maakt? Oude kronieken geven meer duidelijkheid, al wil ik me niet bezighouden met niet bewezen veronderstellingen.

Deze oude kronieken gewagen al van bedevoarten naar dit genade-oord in de 12e eeuw. Op de zondag in het octaaf van Allerheiligen is er al meer dan 300 jaar een grote bedevaart met een ommegang en keerskensprocessie en wel 's-middags na het lof, dus bij daglicht, in tegenstelling tot Lourdes, waar deze lichtprocessie 's avonds plaats vindt.

De schaapherder met het beeld

Voor het eerst trok die processie uit in 1629 om Maria te smeken het volk te bevrijden van de pestepidemie die toen in de zuidelijke Nederlanden woedde. Toen de pest week, besloot men die keerskensprocessie ieder jaar te houden uit dankbaarheid.

Hoe is het Scherpenheuvel van nu ontstaan?

Heel vroeger was de heuvel nog niet bewoond en in de verre omtrek stonden nog geen huizen, maar op de heuvel stond een eenzame eik. Dat was vaker het geval op een heuvel, en misschien, en dat is dan echt een veronderstelling (want in geen enkele kroniek is daar iets van te vinden), misschien heeft die beroemde eik in de oudheid dienst gedaan als Wodanseik en heeft mer er, na de kerstening van die streek, een Maria-beeldje aan gehangen, zoals vaker gebeurde.

Reeds vóór 1200 hing in de oude eik op de "scherpe heuvel" een z.g. "boomkapelletje" en daarin stond het Mariabeeldje.

Rond 1580 verdween het beeldje spoorloos, en niemand wist, waar het gebleven was. Het is nooit meer terechtgekomen.

Maar al was er geen beeldje meer, de mensen bleven naar de eik op de heuvel komen en velen werden volgens de kronieken genezen.

Het aantal genezingen nam steeds toe en ook de stroom van bedevaartgangers.

De eerste geschiedschrijver die deze eik met het beeldje van de Moeder Gods vernoemt, is de griffier Philip Numan in 1604.

Hij vertelt, dat wel meer dan 100 jaar vóór die tijd (1604 dus), een schaapherder het beeldje op de grond zag liggen, kennelijk uit de boom gevallen of gewaaid. Hij raapte het op en wilde het mee naar huis nemen. Maar het beeldje woog als lood en hij kon geen voet meer verzetten.

Toen het avond werd miste zijn meester, de pachter, hem en ging op zoek. Hij kwam bij de eik op de heuvel en vond zijn knecht onbeweeglijk staan met het beeldje in zijn armen.

De schaapherder vertelde zijn verhaal en de pachter nam het beeldje uit zijn armen en hing het terug aan de eik.

Op hetzelfde ogenblik kon de herder weer lopen.

Aan de eik het mirakuleus beeld dat thans nog vereerd wordt te Scherpenheuvel

Natuurlijk werd dit voorval bekend en de toeloop van zieken en mensen in nood werd nog groter dan eerst.

De bewoners van Zichem hebben altijd beweerd dat vóór 1500 het beeldje aan de eik hing en dat toen al de mensen de voorspraak van Maria kwamen inroepen.

In 1580 viel Zichem in handen van de protestanten en dat is waarschijnlijk de oorzaak dat rond die tijd het beeldje is verdwenen. Maar in 1583 viel de hele streek weer in handen van de Spanjaarden. En al was er geen beeldje meer, de mensen kwamen weer naar de eik op de heuvel en velen werden volgens de kronieken genezen. In 1587 bracht Jan Momboers, schepen te Diest een ander beeldje naat de eik. Ditzelfde beeld staat nu nog in de basiliek.

De mensen kwamen van steeds groter afstanden, uit Nederland, Frankrijk en Duitsland. Op 8 september 1603 schatte men het aantal bedevaartgangers op 20.000!

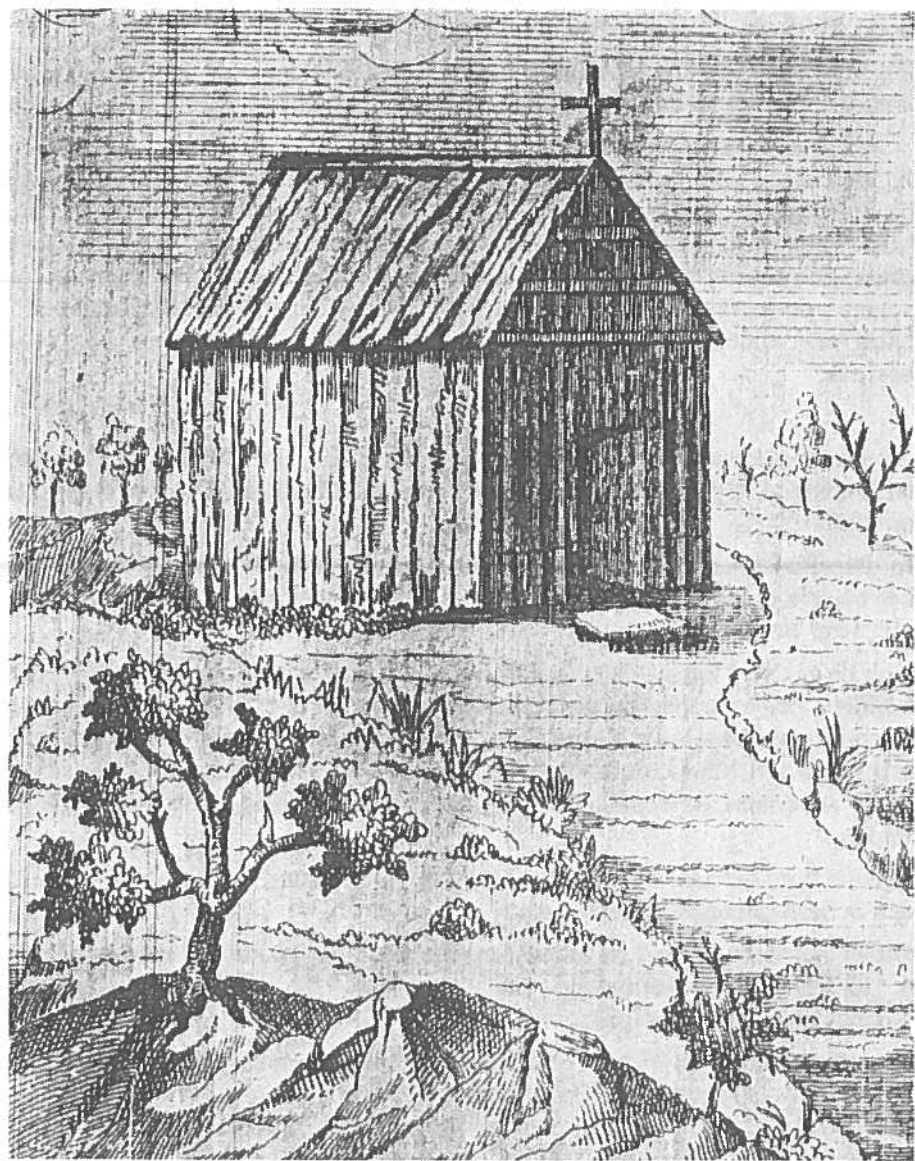
In diezelfde maand schonk de stad Brussel een verguld zilveren kroon voor het beeldje en op 24 november 1603 zond de magistraat van Antwerpen, die niet voor Brussel wilde onderdoen 2 zilveren kandelaars.

Ook de aartshertogen Albert en Isabella kwamen naar Scherpenheuvel en zij besloten het toen bestaande houten kapelletje te laten vervangen door een ruime stenen kapel. Zij bleven 3 dagen in Scherpenheuvel en Isabella schonk een kleed aan Maria, door haarzelf gemaakt en geborduurd met edelstenen. Later schonken de aartshertogen nog een altaarkleed en kostbare misgewaden.

Tijdens hun bestuur hebben zij steeds de luister rond de Maria-verering op den Scherpen Heuvel behartigd.

Onder het bestuur van de aartshertogen werd het mode, de houten beelden te tooien met geborduurde gewaden. Vóór die tijd werden ze vaak beschilderd, het z.g. polychroom.

En wat gebeurde er met de eik? Reeds in 1604, toen er al een houten kapel gebouwd was, werd de eik gekapt op bevel van de aartsbisschop van Mechelen. Dat was nodig, want veel bedevaartgangers staken stukken uit de eik en namen die mee naar huis als souvenir. De boom werd een gevaar, en hij werd afgekapt en in 3 stukken gezaagd en daarna naar de kerk van Zichem gevoerd.

De houten kapel te Scherpenheuvel

Uit het hout van de eik werden op last van de bisschop Mariabeelden gesneden die overal verspreid zijn en met grote zorg worden bewaard. Er zijn b.v. in Antwerpen, Brussel, Kortrijk, Lier, Loenhout, Mechelen, Toenen, Meersel en Tongeren en op veel andere plaatsen, verder in Frankrijk, Duitsland en zelfs in Engeland.

Natuurlijk kon het bedrog niet uitblijven. Er werden zelfs z.g. beelden van de Scherpenheuvelse eik verkocht, die gesneden waren uit ... lindehout. Bij het ontdekken van namaak werden de kunstenaars gestraft met een boete van ...2 gulden per beeldje.

De nering in de bedevaartplaatsen

De algemeen bekende en drukste bedevaartsdag in Scherpenheuvel is op de zondag in het octaaf van Allerheiligen. Na de mis is er in de middag de bekende keerskensprocessie.

En zoals in iedere bedevaartsplaats rond de kerk kraampjes stonden waar vanalles verkocht werd, zo staan ze ook in Scherpenheuvel, waar een bloeienden handel is ontstaan in kaarsen, medailles, prentjes, lepeltjes, rozenkransen, maar ook in snoep frites en de vanouds bekende kruidkoek met kandij er bonvenop, alleen heten die langwerpige platte koeken hier: "zoete vrouwentongen" of "langues douces de femme".

En tot slot: de basiliek

Na het boomkapelletje en de eenvoudige houten kapel is de basiliek gebouwd op last van de aartshertogen en door hun architect: Coeberger. Zij bevat nog steeds veel kunstschaten. Op het hoofdaltaar staat het beeldje en de bekroning wordt gevormd door een klein model van de eik. De plaats van het hoofdaltaar is de plaats waar vroeger, volgens de overlevering, de eik heeft gestaan. In 1872 werd bij decreet van paus Pius IX het miraculeuze beeld plechtig gekroond en in 1922, bij het 50 jarig jubileum van de kroning, werd de kerk door paus Benedictus XV tot basiliek verheven.

Misschien is bovenstaande voor sommigen onder u een aanleiding, om Scherpenheuvel nog eens te bezoeken en al het fraais wat er nog is, eens rustig te gaan bekijken. □

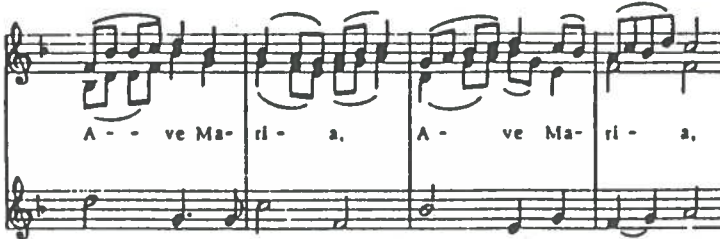
Onze Lieve Vrouw van Scherpenheuvel.

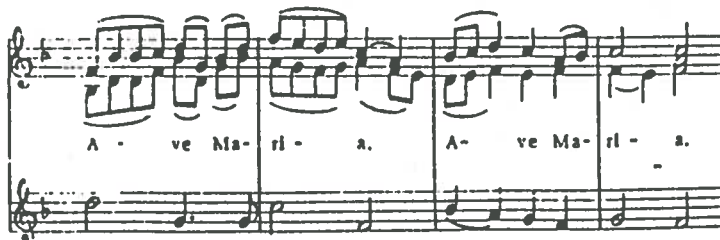
1. Gij hebt Scher-pen-heu-vel ge-ko-zen tot troon en
2. Van heind' en van ver-re uw volk komt hier-heen en
3. Het brengt U zijn zie-ken en zegt U zijn nood; het
4. Het zingt U zijn lief-de en klaagt U zijn smart; het

heerst hier, Vor-stin-ne, met Je-zus Uw Zoon,
biedt U ge-schen-ken, ge-zan-gen, ge-beën,
smeekt om ge-ne-zing, om troost en om brood,
rouwt om zijn on-trouw en schuilt in Uw hart.

A - ve Ma - ri - a, A - ve Ma - ri - a,

A - ve Ma - ri - a, A - ve Ma - ri - a.

Het lied van Onze Lieve Vrouw van Scherpenheuvel

Arme Amalia (3)

A. van Tuijl

Wij zullen de lijst van schenkingen weer ees bijwerken. Elke keer als mensen iets meebrengen voor Amalia is dat een prettige verassing. Elk gegeven voorwerp is een blijk van meeleven met onze vereniging.

-Wist u dat ze bestonden: dakpannen van Baarles' fabriek? Conny van Loon bracht er een mee! "Pannen- en sierstenen- fabriek Baarle-Nassau" staat er op. Een echte aanwinst.

-Nu voor de sigarenrokers. Kent u "Singeltjes"? Dat waren kleine sigaartjes. Een eigen merk van "Sigarenspeciaalzaak Anno 1897, A.Loots, Singel 20, Baarle-Nassau". Dit hele verhaal staat op het eenvoudige houten kistje. Mevr.van Eijl bezorgde het ons. Twee echte Baarlese producten!

- De familie Baijens van de Turnhoutseweg bracht een fraaie ovalen tin-
kleurige beddekruij mee. Die komt later goed van pas in onze bedstee.

-Sinds enige tijd hebben we ook een oude naaimachine. (de 2e al!) Dit is een "Mundlos 99 Original Victoria", voor de kenners. Ze is te gebruiken als handnaaimachine, maar ook bedoeld om de voet aangedreven te worden. Ze komt van de familie van Eijl in de Nieuwstraat.

-We hebben al eerder vermeld dat L.Gatzen ons twee knap gesmeden kroonlampen geschonken heeft. Een daarvan -de grootste- hangt nu in onze "Raadzaal". Nu kun je pas zien wat een prachtig stukje vakwerk dat is. Kijk en dit hebben we nu te danken aan M.Rijsbosch die al zijn oude vakkennis en heel veel tijd gebruikt heeft om deze lamp helemaal schoon te maken.

-Over lampen gesproken; Gaston Gulickx gaf ons een fraaie grote olie-
hanglamp in bruikleen voor onbepaalde tijd. (dat kan dus ook). Dit juweel moet een opknapbeurt hebben. Daarna krijgt hij een geschikte plaats.

-Vroeger gingen mensen er eens stevig voor zitten. Dat moet ik afleiden uit het gegeven dat de oude wc-bril die we kregen, van zware dikke planken gemaakt is. Hij komt uit het voormalige politieburo op het Gorpeind.

-Toontje Gillis had enkele ouderwetse eier-sorteerrekjes voor ons en een olie-
molentje. Dat is jammer genoeg niet meer compleet. De zwengel ontbreekt.

-Vroeger moest er heel wat gebeuren voordat men iets vast kon spijkeren.

Daar kom je pas achter als je de bundel handgesmede spijkers ziet die we cadeau kregen. Ik kan op dit moment niet achterhalen wie de gever is. Dat zoeken we nog uit. Maar toch bedankt!

-Dat sigarenkistje van straks was trouwens niet leeg. Ja, de sigaren waren er uit, maar Mevr.van Eijl had er wat vooroorlogse spulletjes in gedaan; een oranjespeldje (1931) een kruisje uit Lourdes, een speldje van het H.Hart, een medaille van de H.Kindsheid en een stel kartonnen kaartjes met verschillende soorten en merken stopparens. Op één ervan staat zelfs nog een prijs; 4 cent of drie stuks voor 10 cent. Dat waren nog eens tijden!

Zijn we niks vergeten? Hopelijk niet. Toch valt er nog iets te vermelden. Er komen ook regelmatig oude foto's, folders, documenten, knipsels, tijdschriften en boeken binnen. Daar zijn we natuurlijk ook heel blij mee. We vermelden ze niet in deze rubriek, want ze horen eigenlijk thuis bij onze bibliothecaris.

Als onze bibliotheek en documentatiekamer eenmaal eens goed op orde zijn dan kan die bibliothecaris daarover wel eens een boekje open doen. Of... u komt zelf een snuffelen. Dat kan natuurlijk ook! □

Boek "1000 jaar Baarle"

Als Baarle in 1992 zijn duizendjarig bestaan viert, mag zeker de heemkundekring daarbij niet afzijdig blijven. De belangrijkste bijdrage die "Amalia van Solms" daaraan zal leveren is: het laten verschijnen van een boek.

We kenden al werken als "Bijdragen tot de geschiedenis van Baarle" (J.P.van den Broek), dat vooral de kerkelijke geschiedenis beschrijft, "De Belgische enclaves in Nederland" (F.A.Brekelmans) dat een neerslag is van een wetenschappelijk onderzoek naar de ingewikkelde grenssituatie in onze gemeenten en "Kempisch Baarle" en een grote serie losse artikelen die eertijds in "Ons Weekblad" gepubliceerd zijn, van de hand van E.Loffeld. Daarnaast zijn er in de loop van de tijd een aantal gelegenheidsbundeltjes en -artikelen verschenen.

Wat mag men dan nog verwachten van het boek ten gunste van tien eeuwen Baarle? Ik noem wat kenmerken:

- Een verzamelboek; zoals in een encyclopedie zal het boek een groot aantal

trefwoorden die met Baarle-Hertog, -Nassau, Castelré, Ulicoten en Zonderigeen te maken hebben, uitgewerkt worden. Een soort ABC van Baarle dus.

- een goed leesbaar werk; de redactie richt zich op een breed lezerspubliek. Het boek zal dus in verstaanbare taal geschreven worden en voor elk wat wils bevatten.

- een degelijk werk, doordat een aantal specialisten een bijdrage zal leveren. We noemen archivaris H.de Kok van Turnhout, de heer Autenboer, oud-dorpsgenoot Anton Koyen, Drs.Slavenburg en Dr.A.Brekelmans.

- een kijkboek; het boek zal ongeveer 40% uit illustratiemateriaal (foto's, tekeningen) bestaan.

- een gevarieerd boek wat betreft opzet en inhoud. Historische overzichten, volksverhalen, anekdotes enz. zullen elkaar afwisselen. De artikelen zullen handelen over natuur en landschap, geologie, historie, economie, religie en onderwijs.

- een omvangrijk boek; ruim 200 pagina's. Een werkgroep, bestaande uit een aantal leden van onze kring, is al geruime tijd bezig met het verzamelen van gegevens en illustraties.

WIE HELPT ONS?

We zijn ervan overtuigd dat er nog veel zeer bruikbaar materiaal voor het boek onder onze leden zit; oude foto's, jubileumuitgaven, krantenknipsels, feestgidsen, tekeningen. Alles is welkom en....u ontvangt het op erewoord retour.

U kunt het inleveren bij Antoon van Tuijl (Oranjelaan 24) of Jos Jansen (Willem Alexanderstraat 44).

Natuurlijk kunt U daarmee ook altijd terecht op onze vaste werkavonden aan het boek; elke maandag- en vrijdagavond. Kijk eens op uw zolder of in die oude schoendoos met foto's.

Bedankt alvast.

Jos Jansen

□

Heemkamp 1992

In het kader van duizend jaar Baarle neemt heemkundekring 'Amalia an Solms' de organisatie van het heemkamp op zich. Dit jaarlijkse initiatief gaat uit van de overkoepelende organisatie Brabants Heem. In Noord-Brabant wordt elk jaar in een andere plaats zo'n heemkamp ingericht. In 1990 was de beurt aan Zundert, uiteraard vanwege het Van Gogh-jaar. Bijna tweehonderd mensen namen van 8 tot en met 11 augustus hieraan deel om te speuren naar het verleden uit de tijd van Van Gogh.

In 1992 is het de beurt aan Baarle; uitgangsdatum is de tweede helft van augustus, de voorlaatse week van de schoolvakantie.

Een degelijke organisatie is noodzakelijk voor zo'n manifestatie: de activiteiten moeten uitgewerkt worden en een flink aantal deelnemers moet onderdak vinden in hotels, bij particulieren, in caravans en tenten, schoolgebouwen etc.

Daarom worden leden en belangstellenden gezocht om in een werkgroep de organisatie van dit evenement mee op zich te nemen.

U kunt zich telefonisch aanmelden bij onze secretaresse Nicole Ragas-Joosen, tel. 699 740 of schriftelijk op het Heemhuis Kerkstraat 4, 2387 Baarle-Hertog.

□

Hier had uw bijdrage aan de Nieuwsbrief kunnen staan.

of:

uw oproep

of:

uw mededeling

of:

enfin... bedenkt u zelf maar iets !

Open zondag kerk Ulicoten

Grandioos succes

De open zondag die afgelopen zondag 11 november in de kerk van Ulicoten was georganiseerd, is een grandioos succes geworden. De inrichtende werkgroep Ulicoten van Heemkunde-kring Amalia van Solms en het Kerkbestuur van de Bernardusparochie kunnen tevreden terugkijken op deze dag.

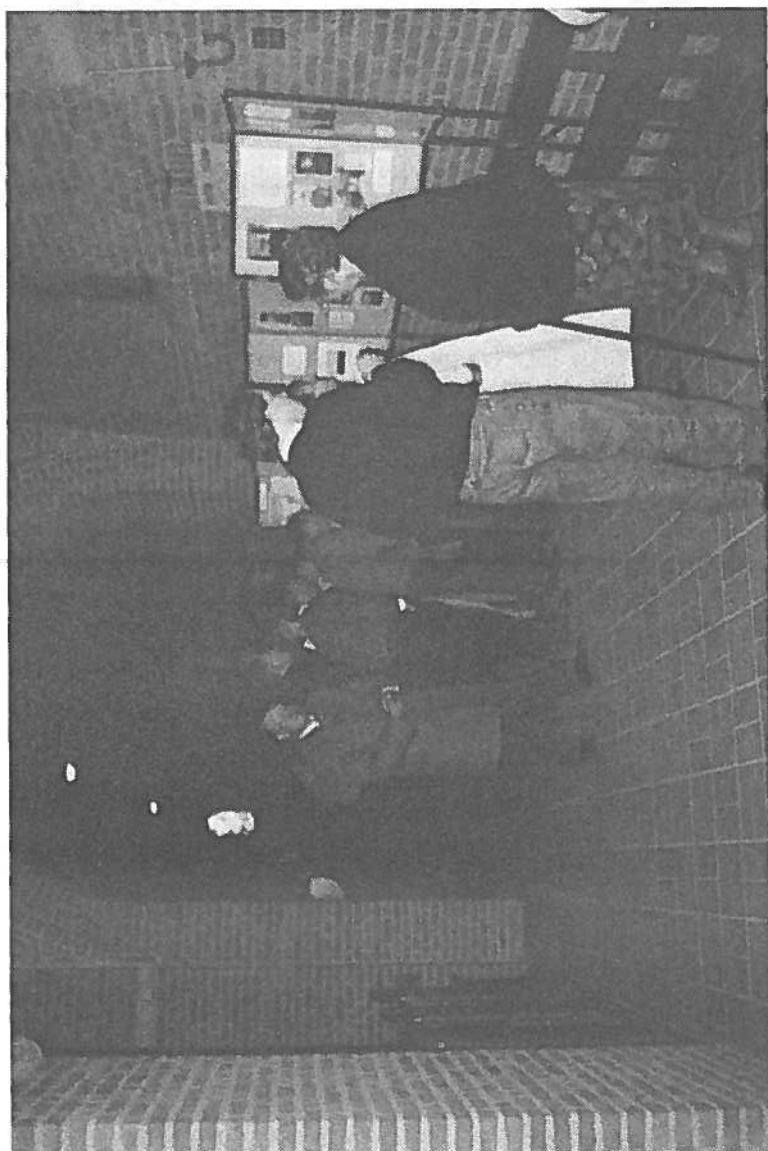
Ruim 700 bezoekers werden genoteerd in slechts vier uur tijd. De bezoekers kwamen niet alleen uit Ulicoten. Uit heel de regio kwam men naar Ulicoten om eens nader kennis te maken met de geschiedenis van de Bernarduskerk. Bij de bezoekers mochten vooral de getoonde kerkschatten zich in een grote belangstelling verheugen.

Voor de Ulicotenaren zelf was de video met opnamen van de oude Bernardusprocessies het hoogtepunt. De banken in de videohoek waren dan ook de gehele middag bezet. Algemeen was men van mening dat het een fraaie tentoonstelling was, die voor de meeste Ulicotenaren een aantal prettige verrassingen bracht.

De werkgroep Ulicoten wil dan ook alle bezoekers danken voor hun belangstelling, want hoe fraai de tentoonstelling ook moge weze, zonder bezoekers is een tentoonstelling volslagen nutteloos. Juist de bezoekers hebben het succes van die zondag gemaakt.

Verder wil de werkgroep Ulicoten vooral ook het Kerkbestuur van Ulicoten danken voor de prettige samenwerking, in het bijzonder de heer Jos Oomen en Mevr. Kusters-Snijders die veel werk verzet hebben. Verder een extra woord van dank aan firma Ben Sommen voor het beschikbaar stellen van TV, Video en transportmiddelen. Samen hebben ze in Ulicoten laten zien waarin een kleine gemeenschap groot kan zijn.

E.R.□

*Een beeld van de gezellige drukte in de kerk van Ulicoten
(foto: Marcel Snijders)*

Dagboek Bezetting & Bevrijding Brabants Grendorp gepresenteerd in het Heemhuis

Tijdens een ontspannen samenzijn werd vrijdagavond 16 november jl. het boek van Piet Geerts in het Heemhuis aan pers en publiek gepresenteerd. Velen kwamen vooral om Piet Geerts persoonlijk met het verschijnen van zijn dagboek te feliciteren. Felicitaties waren zeker op hun plaats in eerste instantie aan de schrijver maar ook zeker aan uitgeverij de Jong die er een bijzonder fraai boekwerk van gemaakt heeft.

Veel lof

Uiteraard waren er bij deze bijeenkomst ook de nodige sprekers. Allereerst was daar de gastheer van die avond voorzitter A. Jacobs van de Heemkundekring. Hij was zeer verheugd dat wederom het Heemhuis een rol mocht spelen bij de presentatie van een voor de regio belangwekkend historisch boekwerk. Vorig jaar was dat de presentatie van het boek 'Vrouw in verzet' nu het 'Dagboek Bezetting & Bevrijding Brabants Grendorp'. Als heemkundige had hij de afgelopen jaren elke week trouw de stukjes van het dagboek van Piet Geerts uit Ons Weekblad geknipt en moest nu constateren dat hij die moeite voor niets gedaan had. Trouwens velen in onze regio hebben hetzelfde gedaan. Maar ondanks dat was hij toch verheugd dat het dagboek nu in boekvorm beschikbaar was. Tenslotte leest een boek iets prettiger dan losse kranteknipfels.

Hierna was het woord aan de uitgever Joep de Jong die in de allereerste plaats Piet dankte dat zijn dagboek nu eindelijk in boekvorm kon verschijnen. Hij wees ook op het belang van dit boek voor de plaatselijke en regionale geschiedschrijving. Niet zo maar geschiedschrijving achteraf, nee een boek dat 'heet van de naald' is geschreven. Een ooggetuigenverslag dat in een zeer leesbare stijl werd geschreven onder vaak moeilijke omstandigheden. De heer de Jong verzocht de schrijver zelf de allereerste exemplaren aan te bieden aan de burgemeesters van Baarle-Nassau en Baarle-Hertog. Uiteraard was er voor mevrouw Geerts een bloemetje voor deze feestelijke gelegenheid.

Bovenstaande foto's geven een impressie van de presentatie op 16 november 1990 in het Heemhuis

(foto: G. Norbart)

Beide burgemeesters kregen daarna het woord. In de eerste plaats natuurlijk loco-burgemeester Boeren, die zelf afkomstig is van Ulicoten. Hij was zeer verheugd dat dit dagboek nu verscheen. Afgaande op zijn goede geheugen heeft hij elke week het dagboek in de krant nauwkeurig gevolgd. 'En ik moet zeggen, ik heb de schrijver nimmer op een foutje kunnen betrappen. Het is een heel nauwkeurig verslag geworden, wat goed is om nu en later nog eens te lezen.' Burgemeester Cornelissen wees in zijn speech nog eens op het belang van het schrijven over de donkerste periode uit onze jongste geschiedenis. Het moet vooral ook voor de jeugd een waarschuwing zijn, een les, om nooit meer zulke fouten te maken. Beide burgemeesters wensten de schrijver dan ook alle succes toe met dit boek en hoopten vooral dat velen het gaan lezen.

De schrijver blijft vertellen

Daarna nam de schrijver het woord. Alhoewel hij eigenlijk alles al in zijn boek had geschreven, wilde hij er toch nog iets van vertellen aan zijn aandachtig gehoor. Op zijn eigen humoristische wijze ging hij nog even terug naar die donkere dagen van de tweede wereldoorlog. Uiteraard kwam hij nog even terug op de persoonlijke passages uit zijn dagboek, die zullen voor het grote publiek voorlopig nog geheim blijven. Wel zegde hij zijn gehoor toe dat hij maatregelen genomen had die moeten voorkomen dat zijn dagboek ooit verloren zou gaan. En als alles goed gaat mogen van de schrijver in het jaar 2040 de ontbrekende passages ook publiek worden. Even als de uitgever al in zijn toespraak aangaf, ging Piet Geerts ook even in op een andere schrijverij van hem: het 'Briefke naar Canada'. Dit was destijds een enorm succesnummer in Ons Weekblad en zo te horen in de zaal was men ze zeker nog niet vergeten. Toen de schrijver dan ook voorzichtig zinspeelde op het bundelen van die Briefkes in een boek, klonken er dan ook direct instemmende geluiden in de zaal. Verder dankte de schrijver een aantal mensen voor hun medewerking aan het boek. Ook ons lid Antoon van Tuijl werd door de schrijver bedacht met een gesigneerd exemplaar van zijn dagboek als dank voor de vele tekeningen die hij speciaal voor dit boek gemaakt heeft.

Verrassing

Tenslotte had de Heemkunde-kring Amalia van Solms en in het bijzonder de achter-achterneef van de schrijver, Jeroen Geerts uit Ulicoten nog een

verrassing voor Piet. Namens de werkgroep Ulicoten van de heemkunde-kring bood hij de schrijver een zeer fraaie ingelijste stamboom van zijn familie aan. Titel van de stamboom is: 'Piet Geerts met wortel en tak'. Daarna konden de aanwezigen Piet Geerts persoonlijk gelukwensen met zijn boek en konden ze ook nog een blik werpen op de originele dagboeken van Piet, achter glas uiteraard. Velen namen ook de gelegenheid waar om alsnog een boek aan te schaffen of namen het reeds bestelde boek in ontvangst en lieten de schrijver het boek signeren.

Signeren

Over signeren gesproken. In samenwerking met uitgeverij de Jong had de heemkunde-kring de zaterdagmiddag volgend op de presentatie het heemhuis open gezet voor het publiek, zodat het mogelijk was om het boek zelf af te halen en te laten signeren door de schrijver. Enkele honderden maakten dankbaar gebruik van die mogelijkheid en kwamen ondanks het slechte weer naar het Heemhuis. Velen wisselden een woordje met Piet en kwamen ook kijken naar zijn originele dagboeken. Ondanks het slechte weer werd het een gezellige middag met als stralend middelpunt de schrijver: Piet Geerts. Om nog eens over te doen Piet ? Bijvoorbeeld met jouw Briefkes naar Canada ? De toekomst zal het leren.

Nieuwe Mijlpaal

Tijdens de presentatie van het dagboek van Piet Geerts kon voorzitter Ad Jacobs de aanwezigen medelen dat de heemkundekring onlangs zijn tweehonderdste lid mocht inschrijven. Namens de heemkundekring mocht hij Terry Baijens uit Ulicoten een exemplaar van het dagboek van Ulicotenaar Piet Geerts aanbieden. Terry die al niet begreep waarom ze was uitgenodigd, was met stomheid geslagen en was compleet overdonderd. Later drong het pas tot haar door dat zij het 200e lid van Amalia van Solms is geworden. Gedurende dit gezellige weekend schreven we al weer twee nieuwe leden in, zodat we nu 202 leden hebben. Sinds de opening een jaar geleden is het ledenaantal al bijna verdubbeld !

E.R. □

Kersttentoonstelling

Wat hebben we vorig jaar koud geleden bij het maken, "bewaken" en het bekijken van onze eerste kersttentoonstelling. En toch was het de moeite waard, want velen vonden de weg naar ons kersverse Heemhuis.

In de laatste periode -van augustus tot nu toe- is het héél rustig geweest op het tentoonstellingsfront. U begrijpt dat wel; eerst moet die verwarming er zijn en.. die komt er. Wat? Die is er al als u dit leest.

Nu gaan we dus een nieuwe kersttentoonstelling voorbereiden. Bij de sfeervolle herdenking van DE geboorte in de geschiedenis willen wij iets maken rond het thema "Geboorte". We zijn van plan één plek in te ruimen voor het kersthema, vanwege de sfeer en de relatie met ons thema. De overige ruimten richten we in met aardige bezienswaardigheden die met geboorte te maken hebben.

Ons lid Mevr. van Eijl is al druk in de weer wat mooie antieke en ouderwetse spulletjes op te zoeken. Mocht u iemand kennen die ook toepasselijke zaken verzameld of bewaard heeft dan krijgen wij graag een tip. De openingstijden voor deze tentoonstelling zijn al bekend. U treft ze aan bij ons jaarprogramma.

A.van Tuijl

Uitnodiging

Lezing over de symboliek in het Lam Gods van de gebr. van Eijck

Op 18 december a.s. wordt in ons Heemhuis een lezing gehouden door ons lid Fekke van Dijk. Na een intensieve bestudering van symboliek in de schilderkunst, in het algemeen, zal Fekke deze avond het drieluik van de Gebroeders van Eyck onder handen nemen. Wellicht heeft iedereen het weleens bewonderd, maar om de achtergrond en de waarom van de afbeeldingen die hierop voorkomen te begrijpen vergt een kennis van de gebruiken die men in de Middeleeuwen hanteerde.

Jan, die het schilderij voltooide ca.1432 was een meester van licht en compositie. Het drieluik hangt in de kathedraal St.Bavo te Gent. Het is geschonken door de Gentse burger Judocus Vijts aan de kathedraal. Oorspronkelijk bevatte het schilderij 12 panelen waarvan 7 boven en 5 onder. Een groot gedeelte hiervan bevindt zich in Berlijn, terwijl de voorstelling van Adam en Eva in Brussel te vinden is. Jan is o.a. ook de uitvinder van het schilderen met olieverf.

Fekke van Dijk zal deze avond toelichten met afbeeldingen en dia's.

Aanvang om 20.00 uur in het Heemhuis.

Nicole Ragas □

*Heemkunde-Kring
Amalia van Solms
wenst
haar leden en hun familie
een gelukkig en voorspoedig
1991
met veel Heemkundige
hoogtepunten*

Een naam voor onze nieuwsbrief

Zoals eerder vermeld, zijn we op zoek naar een passende naam voor onze nieuwsbrief. De naam moet verwijzen naar Baarle, historisch verantwoord en als het even kan, ook nog uniek zijn. Het is zeker geen gemakkelijke opgave. Daarom doen we een beroep op de leden en belangstellenden om een passende naam te vinden voor ons tijdschrift.

Een suggestie is 'Annales Baerlensis' of 'Annalen van Baarle'. Deze naam klinkt misschien wat gesofisticieerd maar past wel in het kader. Het verwijst ontegensprekelijk naar de naam Baarle. De naam herinnert aan de 'Annales et documenta pastoratus de Baerle' van pastoor van Herdegom, de eerste geschiedschrijver van Baarle. De term annalen komt doorheen geheel de geschiedenis van de westerse historiografie voor. Deze algemeen verspreide historische term geeft meteen aan wat voor soort tijdschrift het is.

Een andere naam is : peertsboom, die in een aantal varianten gebruikt kan worden: De Peertsboom, Onder de Peertsboom, Vanonder de Peertsboom. Peertsboom bestaat uit twee elementen: Peerts(e) en boom. Peertse in het middelnederlands betekent paal. Daarmee werd een paal of staak aangeduid die een grens aangaf. Zo ontstonden verschillende grensnamen: paaleik, paalwilg, peertsweide, peertswaard en in Baarle bijvoorbeeld Peertskerckhof. Een Peertsboom is dus een boom die de grens aangaf. Zo weten de oudste inwoners van onze dorpen nog dat er aan het kerkhof bij de Remigiuserkerk een zeer oude Linde stond, die de grens markeerde tusse Baarle-Nassau en Baarle-Hertog. Die verwijst dan naar het tweede deel van de naam: 'boom'. Peertsboom betekent dus 'boom op de grens'.

Verder nog de volgende namen: 'Het Oude Raadshuis', 'Nieuws van het Trappenhuis', 'Het oude Geveltje', 'Oud Nieuws'.

'Amalia', 'Baols Heem', 'De enclaves', 'De Grens', 'De Grenszoeker', 'De pungelaer', 'De Pungelkrant'.

Deze suggesties zijn stappen in de goede richting. Niettemin moet het mogelijk zijn nog andere benamingen te vinden. We hopen op uw medewerking. U mag uw voorstellen deponeren op het Heemhuis, Kerkstraat 4 2387 Baarle-Hertog of telefoneren: 699 740.

Tijdens de algemene ledenvergadering op 5 februari zal uiteindelijk beslist worden welke naam komt te prijken op de omslag van ons tijdschrift.

Geen dertig jaar geleden

Het reeds vertrouwde vervolgartikel over het wel en wee van Baarle dertig jaar terug, moet u een tijdje missen. Deze artikelenreeks is gebaseerd op de dagboeken van Jo Huybregts. Jammer genoeg heeft Jo over een aantal jaren geen notities bijgehouden. Een aantal gebeurtenissen gaan zo voor ons verloren. We pakken de draad wel weer op... geduld.

Oproep genealogen

Vele mensen zijn bezig met stamboomonderzoek. Jammer genoeg weten ze dat niet van elkaar. Daardoor wordt er veel nodeloos en dubbel werk gedaan.

Het zou zeer welkom zijn als lokale genealogen weet hebben van elkaars onderzoek en vorderingen. Het uitwisselen van problemen en ondervindingen kan een belangrijke hulp betekenen. Ook praktisch gezien kan het interessant zijn. Denk bijvoorbeeld aan het samen naar archieven reizen.

Bent u bezig met een onderzoek naar uw voorouders en heeft u vragen, iets uitzonderlijks ondervonden bij uw onderzoek of wenst u liever niet alleen naar een archief te rijden, neem dan contact op met:

mevr. M. Govers-Simons Boschovenseweg 22 Baarle-Nassau tel. 9433

dhr. W. Olislaegers Lode Peetersstraat 2 Baarle-Hertog tel. 699223

U kan ook altijd contact opnemen met het secretariaat 699740 of schrijven naar het Heemhuis Kerkstraat 4, 2387 Baarle-Hertog of beter nog: kom eens langs op de eerste zondag van de maand.

Getrouwd

Op 4 september is ons lid Corné van den Boogaart
getrouwd met Yolanda van den Dungen.

Nog van harte gefeliciteerd !

Schenking

Wil Ollislaegers heeft een kostbare reeks van het tijdschrift 'brabantia' geschonken aan de heemkundekring. Hiervoor nog onze dank.

Heemkalender

We mogen de leden van onze kring die meegewerkt hebben aan de verkoop van onze prachtige kalender alvast van harte danken voor hun inzet. De eerste weken was het nog prachtig weer, maar de laatste tijd is het niet om door te gaan. Daarom, mensen hartelijk dank.

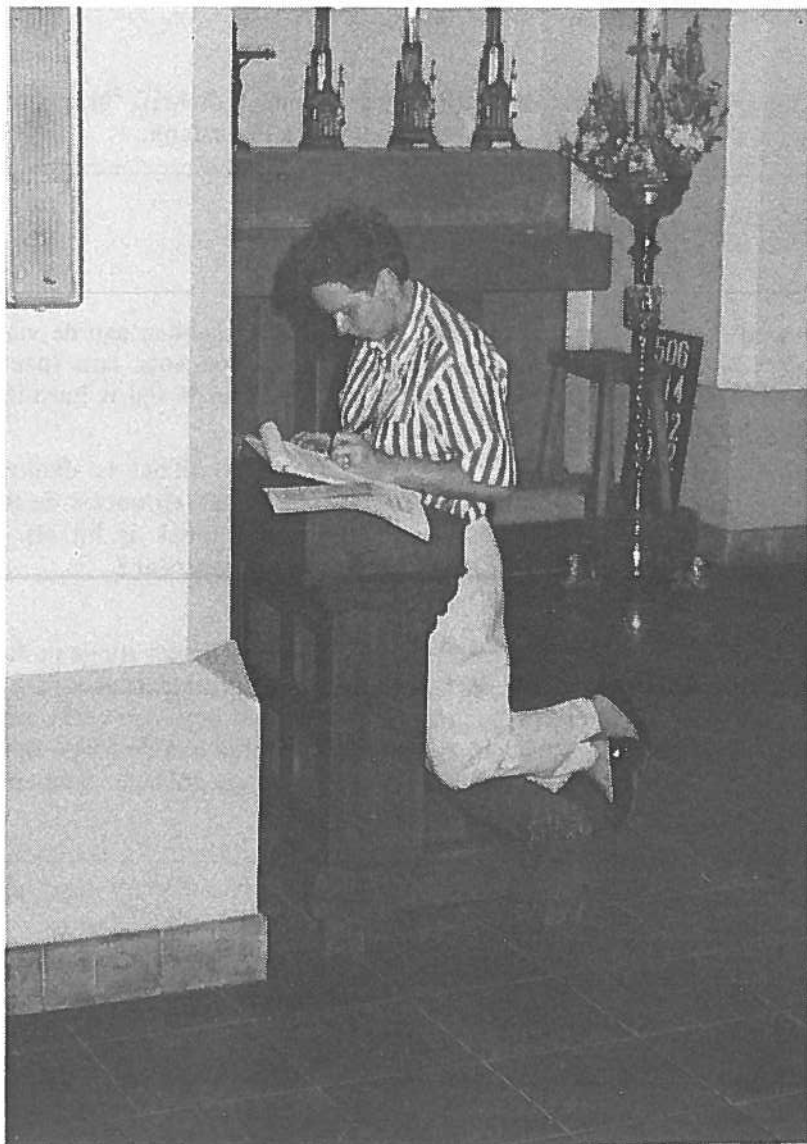
Dat de heemkalender dit jaar er weer zeer fraai uitziet is dankzij de werkgroep. Zonder hun inzet en doorzettingsvermogen en vooral de ideeën erachter kan zoiets unieks niet verschijnen. Want uniek is hij als je de reacties van de mensen hoort. Ze verzamelen de kalenders al !!

Hoe hard de werkgroep wel gewerkt heeft aan deze kalender moge de foto op de volgende pagina illustreren. We zien hoe Ineke, inmiddels al aardig in de sfeer van de kerkschatten, de documentatie over een bepaalde kerkschat aan het doornemen is. We plaatsen deze foto als huldeblijk aan de harde werkers, die inmiddels alweer voor de vierde keer een prachtige kalender hebben afgeleverd.

Presentjes

Zoekt u voor de komende feestdagen nog passende presentjes, dan moet u eens winkelen bij Amalia:

Heemkalender 1991	f1. 5,00
Bernardus en de kerk van Ulicoten van J. Geerts	f1. 5,00
Dagboek Bezetting & Bevrijding Brabants Grensdorp van P. Geerts	f1.45,00
Vrouw in verzet van Els Hofker	f1.19,75
Baarle in oude ansichten	f1.14,95
Baarle in de branding	f1.19,75

Werkgroep-lid Ineke van Strijp in 'stemming'

Activiteitenkalender 1990/1991

- 18-12-1990 'Beeldspraak' een lezing door ons lid Fekke van Dijk over de symboliek in het drieluik 'het Lam Gods' van de gebroeders Van Eijck. Van Dijk over Van Eijck.
 plaats: Heemhuis tijd: 20.00 uur
- 23-12-1990 Kersttentoonstelling rond het thema 'geboorte'.
 plaats: Heemhuis tijd: 23-12-90 11.00-16.00 uur
 tijd: 26-12-90 11.00-16.00 uur
 tijd: 29-12-90 14.00-16.00 uur
 tijd: 30-12-90 11.00-16.00 uur
 tijd: 05-01-91 14.00-16.00 uur
 tijd: 06-01-91 14.00-16.00 uur
-
- 06-01-1991 Eerste open zondag van het jaar met aansluitend Nieuwjaarsreceptie voor leden en hun familieleden.
 plaats: Heemhuis tijd: vanaf 11.00 uur
- 15-01-1991 Volksmuziek met de groep 'de Glacis' uit Bergen- op-Zoom. Deze avond belooft iets heel speciaals te worden. Bij andere heemkundekringen in West-Brabant werd de avond telkens een grandioos succes. We zijn ervan overtuigd dat het ook in Baarle een succes zal worden. De belangstelling voor de avond zal groot zijn, wees dus tijdig aanwezig. De toegang voor de leden is GRATIS, niet-leden zullen een kleine bijdrage moeten leveren. Geïnteresseerden moeten maar eens het verslag lezen over de avond met 'de Glacis' in de 'brieven van Paulus' nummer 81. Na lezing komt u beslist.
 plaats: zaal 'de Lindeboom' tijd: 20.00 uur

05-02-1991 Algemene Ledenvergadering met live muziek door Floor Staes, Jef van den Brandt en Frans van den Brandt
plaats: zaal 'de Lindeboom' tijd: 20.00 uur

Voorjaar 1991 Opening Japanse Kamer met het werk van Gobelinwever Desiré Geeraerts.

mrt/april 1991 Tentoonstelling over Urnen

april/mei 1991 Uitstapje naar Edegem

mei 1991 Vroege vogelwandeltocht

mei/juni 1991 Puzzeltocht per fiets

juni 1991 Voorjaarswandeling

Nog nader in te vullen zijn de volgende activiteiten:

Bezoek aan het doktersmuseum 'de plattelandsdokter' van Jan van Eijck in Hilvarenbeek met een bezoek aan het Likeurmuseum en de kerk in Hilvarenbeek

bezoek aan de Pater van de Elsenboerderij in Gemert

nieuwe leden

dhr. R. Kraayenhof Nijhoven 3 Baarle-Nassau (jeugdlid)

dhr. F. Staes Nijhoven 8 Baarle-Nassau

dhr. A. Tuytelaars Nassaulaan 39 Baarle-Nassau

mevr. C. van Loon Chaamseweg 20 Baarle-Nassau

mevr. Terry Baijens, Dorpsstraat 30 Ulicoten

dhr. H. van Tilborg, Sportlaan 50 Baarle-Nassau

dhr. J. Rijvers, Chaamseweg 28 Baarle-Hertog

Volksmuziekgroep 'de Glacis'

De volksmuziekgroep 'de Glacis' uit Bergen-op-Zoom zullen een muzikale avond verzorgen voor de leden van onze kring. De naam de Glacis (spreek uit: de klassie, met de klemtoon op de 'ie') is afgeleid van de plaats waar de groep altijd reperteerde, namelijk in een school op een van de oude vestigingsglooiingen in Bergen-op-Zoom. Deze vestigingsglooiingen heten vanuit het Frans: Glacis.

De Glacis bestaat uit 5 heren en 2 dames. Het repertoire bestaat uit traditionele Nederlandse en Vlaamse volksliedjes doorspekt met eigen werk. De avond wordt op humoristische wijze aan elkaar gepraat door zanger/trompetist Wim Hoedelmans. De groep vernieuwt elk jaar haar repertoire weer, maar op verzoek speelt men graag nog oude bekende volksliedjes en dan mag de zaal van harte meezingen. Op de volgende pagina staat een foto van deze vrolijke groep. Wij rekenen er op dat alle leden de avond van de 15e januari 1991 niet zomaar voorbij zullen laten gaan. Houdt bovendien 'Ons Weekblad' tegen die tijd goed in de gaten.

Praktische Informatie:

Contactadressen van de Kring 'Amalia van Solms'

Baarle: Nicole Ragas-Joosen, Dr. Govaertspl. 18, Baarle-Hertog, tel: 699740

Ulicoten: A. Willemsen, Heikantsestr.3, 5113 BS Ulicoten, tel: 04249-352

Zondereigen: M. Versmissen, Zondereigen 46, Baarle-Hertog, tel: 633441

Castelré: M. Hurks, Stoope Stede 2, 5114 AC Castelré, tel: 04253-9719

Centraal (post)adres: 'Het Heernhuis'
Kerkstraat 4
2387 Baarle-Hertog

Volksmuziekgroep De Glacis, bestaande uit Renê Adriaansen, Henk de Koning, Adrie Verbraak, Liesbeth Sliker, Frans Nefs, Astrid IJzermans en Wim Hoedelmans.

(foto: Albert Joosten)

BAARLE'S OUDSTE INWONER NU GEFLEST

Deskundigen achten het zeer wel mogelijk dat
BAR-LE-DUC NATUURLIJK MINERAALWATER,
duizenden jaren (misschien wel 3000 jaren) oud is.

BAR·LE·DUC

NATUURLIJK MINERAALWATER

